

[Hans Hansen (Rørby).]

Skærmbræt for en udemokratisk Politik, og for det andet vil Socialdemokratiet sandsynligvis meget snart se sig nødsaget til og til Dels ogsaa stærkt nok til at behandle Det radikale Venstre efter Recepten: Moren har gjort sin Pligt — sin socialistiske Pligt —, Moren kan gaa. (*Indenrigsministeren* [Dahlggaard]: De har jo selv været Socialdemokrat). Ja, medens jeg ikke havde bedre Forstand, Hr. Indenrigsminister.

Anden Næstformand (Ulrich): Jeg maa bede den højtærede Indenrigsminister om ikke at afbryde Taleren.

Hans Hansen (Rørby): Men saa kommer de sammen, som hører sammen, og saa vil den politiske Luft forhaabentlig blive saa klar, at Vælgerfolket kan se den lige Vej for sig inden næste Valgdag, og saa kan Folket dele sig efter politiske Anskuelser. Den nuværende Ordning af dansk Partipolitik er en Unaturlighed, det har det ærede Medlem Hr. Duborg Ret i. Jeg tror ogsaa, at gamle Christen Berg vilde vende sig i sin Grav, hvis han vidste, at det før saa stolte og stoute frisindede Venstreparti af lutter Socialistforskrækkelse nu gaar Arm i Arm med de Konservative, det gamle Højres Afløser, som gamle Christen Berg brugte hele sit Liv til at slaa ned, og hvis Magthavere til sidst gav hans Sundhed et afgørende Knæk ved at spærre ham inde i Fængsel. Og Det radikale Venstre, Hørrups Venstre? Det har nu i adskillige Aar været saa klemt i Statssocialismens stærke Arme, at vel snart alt Frisind og Selvstændighed er klemmt ud af det. Denne Forbindelse er ikke engang et Fornuftparti, det er en Unaturlighed.

Ordføreren for Socialdemokratiet, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, fremførte i sin første Tale nogle Betragtninger over for Retsforbundet og udtalte, at det var en Lykke for Retsforbundet, at Lodtrækningslandstingsmanden paa Bornholm tilfaldt Socialdemokratiet, thi i modsat Fald havde Retsforbundet haft et tungt Ansvar. Hvorfra har det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch den Opfattelse, at Retsforbundet skulde være en Slags Bivogn paa Socialdemokratiet, ligesom Det radikale Venstre er blevet det? Jeg mindes her en Udtalelse af afdøde Edvard Brandes. Den blev fremsat i sin Tid under Forhandlingerne om, hvorvidt Det radikale Venstre skulde opstille i en bestemt Kreds af Hensyn til Grundlovsændringen i 1915 — jeg tror, den blev fremsat i 1913. Brandes sagde — dette

er ikke et Citat, men efter Hukommelsen —: De 364 Dage om Aaret støtter vi Regeringen i Grundlovssagen, men den 365de Dag, alle Dages Dag i Politik, om den siger vi, som de fynske Piger siger om Natten: Den er vor egen.

Nu er det ingenlunde saaledes, at Retsforbundet støtter Regeringen de 364 Dage, ja, jeg tror endog, at vi har staaet og antagelig i Fremtiden vil staa som den skarpeste Opposition til Regeringens planøkonomiske Politik, hvorfor vi maaske i endnu højere Grad end Brandes kan sige, at Valgdagen er vor egen, men ingen vil tvivle om, at vi støtter Regeringen i Grundlovssagen. Det skal heller ikke være nogen Hemmelighed, at Retsforbundets Folk ikke har haft ret megen Tro paa, at Socialdemokratiet vil afskaffe Landstinget, men nu faar vi jo se. Vore Folk har i det hele taget grumme lidt Tillid til den nuværende Regering, og det er ingenlunde givet, at de Stemmer, der faldt paa Retsforbundet paa Bornholm, vilde være faldet paa Regeringspartierne, hvis Retsforbundet ikke havde opstillet. Vore Folk stemmer i det hele taget ikke efter Kommando. (*Christmas Møller*: Hvad stemmer de efter?). Efter deres egen Mening, jeg ved ikke, om det ærede Medlem ønsker det anderledes. Men jeg synes, det havde været mere logisk af det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, hvis han havde beklaget, at Det konservative Folkeparti opstillede paa Bornholm.

Hvis Regeringspartierne nu finder paa at sætte sig til Rette paa Stolene derovre i Landstinget, vil det for øvrigt være ret hyggeligt for det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen og hans Parti. Dette kunde vi i Retsforbundet i hvert Fald ikke udsætte os for. Det er jo ikke bare Spørgsmaalet om Landstingets Erobring, det har drejet sig om. Det er efter Retsforbundets Mening i højere Grad Spørgsmaalet om, hvorvidt Styreformen og det offentlige Styres Omraade ikke er modent til Afløsning, saa vi kan faa et virkeligt Folkestyre om de virkelig offentlige og fælles Omraader. Om vi har Etkammer- eller Tokammersystem i vor Forfatning, er et Spørgsmaal, hvis Betydning er afhængigt af, om den nuværende Klassepolitik skal fortsættes. Thi skal Lovgivningsmagten fremdeles beskæftige sig med alle de Ting, der gaar ud paa at flytte Ejendomsretten vilkaarligt om mellem Borgerne, saa er det saamænd mindre væsentligt, om vi har et eller to Kamre. Men Landstinget har hidtil kunnet bruges til at rumle paa, og der er ingen Tvivl om, at Socialdemokratiets store Fremgang i høj